

Referat af møde i arbejdsgruppen Saksfjed-Hyllekrog Tirsdag den 8. februar 2022

Til stede: Rasmus, Bo, Sven Jean, Palle, Ulla, Mogens, Lonnie, Dines, Helle, Birthe, Freddie, Uffe og Karin B. samt Emilie (ENS) fra sekretariatet

Mødet startede med en besigtigelse af de nordlige arealer, der efter afbrændingerne ser aldeles fornuftige ud. Der blev desuden set nærmere på, hvordan hydrologikortene fra droneoverflyvningerne kan bruges til at forbedre områdets hydrologi. Endelig sluttede vi af med at svinge skovlene og fylde drænggrøfterne for at sikre mere vand på engene i syd.

Det efterfølgende møde blev holdt på Lyttesholm med smørrebrød og hyggeligt samvær.

Dagsorden

Følgende punkter blev drøftet og kan findes i dette referat

- 1) Siden sidst – nyt fra sekretariatet og nyt fra arbejdsgruppen
 - 2) Regulering
 - 3) Fugleovervågning
 - 4) Afgræsning
 - 5) Ninas hus (restaurering, indvielse og brug)
 - 6) Kommende arbejdsopgaver og -dage
 - 7) Evt.
-

1. Info og orientering siden sidst

I reservatet

Der blev i december 2021 ryddet langs hegnslinjen syd for skoven overfor Lungholms skov (billede t.h.). Det var tiltrængt og har givet en smule mere spænding i heget, dog ikke så meget som håbet.

Siden sidste arbejdsgruppemøde har der været en særdeles vellykket afbrænding af arealerne syd for skoven, hvor førnelaget flere steder er brændt i bund. Således er der opstået lavninger på op til 30 cm, der nu fremstår med sjapvand og småsøer (t.v.). Desuden ses en kraftig fremspiring af bl.a. fløjlsgræs, hvor bjerg-rørhvenen, der før dominerede arealerne, kun er at finde i begrænset udbredelse.

Fra sekretariatet

Hanne Havemose er stoppet som kommunikationsmedarbejder i Fugleværnsfonden pr. 1. november. Den 11. oktober startede hendes afløser Stine Bærentzen - tag godt imod hende!

Fugleværnsfonden udvider desuden sekretariatet med en fundraiser, der starter 1. marts 2022.

Hvis arbejdsgruppen har kendskab til mindre lokale puljer, der kan ansøges inden for natur, frivillighed, lokaleinitiativer, ældre, børn o.l. opfordres gruppen til at henvende sig til fonden.

Fugleværnsfonden har opført et nyt fugletårn på Nyord Enge. Tårnet har et øget platformsareal på ca. 6 m² for at understøtte det stigende antal af naturturister, der besøger området. Tobias Jacobsen har stået for designet, som er i tråd med de senere års nyopførsler ved Gulstav Mose og Ravnstrup Sø.

Turfolderen er ude, og alle ture for 2022 er tilgængelige på Fugleværnsfondens hjemmeside.

Fra arbejdsgruppen

Arbejdsgruppen har haft en arbejdsdag med rydning af opvækst i hegnslinjen i nord, og har desuden fået ryddet havtorn ved rampen op til diget. Derudover har det stået på de faste opgaver - *Se skema sidst i referatet.*

En enkelt arbejdsdag måtte aflyses på grund af vejret. Arne, Lars og Rasmus har desuden været meget aktive uden for arbejdsdagene og givet en stor hånd i reservatet med slån timer af bjerg-rørhvene, lysesiv og hybenroser - tak for det.

Peter holder fortsat Hyllekrog ren, og Rasmus fjerner og sorterer poserne med affald.

Arbejdsgruppen afholdt en god og hyggelig julefrokost i december.

2. Regulering

Der er p.t. min. to ræve på Hyllekrog. Der har desværre været en meget lang sagsbehandlingstid på reguleringstilladelsen, således at vi først fik den i slutningen af januar. Jægerne gør en god indsats, og vi håber, at det kan sikre en rævefri tange til foråret.

Karin B. nævner, at hun kender en dygtig jæger, der godt kunne være interesseret i at give en hånd med.

ENS bringer det videre til Søren Ring, der står for regulering på fondens arealer.

Siden mødet har jægerne trukket sig fra posten, da de ikke har den fornødne tid. Søren Ring fra sekretariatet har fået nogle kontakter og koordinerer et nyt hold til reguleringen 2022-2023.

3. Fugleovervågning

Der har været både ynglende rørhøg og trane i inddæmningen, men bestandene af vade-engefugle lever fortsat ikke op til det forventede potentiale, formentligt på grund af tilstedeværelse/prædation af landlevende paterovdyr.

Muligheden for rævesikre frahegninger til ynglefugle afsondres i løbet af 2021.

Foruden Fugleværnsfondens frivillige overvågningskorps er den nye basisanalyse (2022-2027) for N2000-området, der hedder Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldbordsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, nu tilgængelig.

Ynglefugle 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rørdrum	0				0		0
Havørn	2				2	2	1
Rørhøg					0		1
Plettet rørvagtel	0	0	1	0	0		0
Klyde		35			27		75
Dværgterne			33		21		33
Splitterne			300		91		0
Fjordterne			2		124		13
Havterne			45		114		38
Mosehornugle	0		1		0	0	0
Rødrygget tornskade							3

Overvågningstallene for Fuglebeskyttelsesområde 83 - Kyststrækningen v. Hyllekrog-Rødsand.

Fugleværnsfonden har været i direkte kontakt med overvågeren for at få tal specifikt for overvågningen på Hyllekrog. Overvågeren melder: Stor præstekrave: 15 par (heraf de 10 på ydersiden på stranden), Klyde: 1 sandsynligt par tæt ved rævene (det bliver med sikkerhed ikke til noget), Vibe: 7 par, Rødben: 6 par, Strandskade: 4 par, Sanglærke: 105 syngende fugle + 25, Engpiber: 40 fugle (heraf mange syngende), Knopsvane: 240 (ingen ynglende fugle - rst. på indersiden), Grågåås: 35 (umiddelbart ingen ynglende fugle), Gravand: 10 fugle + 1 par med 7 pullus ved den yderste sø/båd, Toppet skallesluger (10), Fiskehejre (2), Gråkrage: (1 par (ynglende i busk på første del af odden), Gærdesanger (1), Rørspurv: (4 syngende), Tornsanger: (5 syngende), Landsvale (min. 10 fugle / 5 par (ynglende ved Ninas hus)), Gråand (4), Knarand: 24 (nogle af disse kunne potentielt godt være ynglende), Skeand (1 enlig han (sandsynligt hannen fra et ynglepar), Tornirisk (5), Stillits (3), Hvid vipstjert (3 par), Tårnfalk (1), Storspove (1), Almindelig ryle (21), Sandløber (25), Splitterne (1) og Havterne (1).

Overvågningen giver et billede, som er i fin overensstemmelse med Fugleværnsfondens, af begrænsede ynglefugle på tangen.

4. Afgræsning

Hestene har afgræsset det nybrændte areal ivrigt over vinteren, og begrænset genvækst af lysesiv og bjerg-rørhvene.

D.d. har der været dyrlægetjek på hestene, og det gik som forventet godt. Hestene er ved meget godt huld, og der er rigeligt tilgængeligt føde på arealerne.

Der har i år været helårsgræsning også på Hyllekrog, der har skabt større åbne og lavtgræssede arealer. Det har ikke været nødvendigt med tilskuds fodring på hverken Hyllekrog eller i inddæmningen.

Der er en del kritik af helårsgræsning lige p.t. ENS understreger, at ingen dyr skal lide nogen overlast ved at afgræsse Fugleværnsfondens arealer. Dyrenes skal tilses efter lovgivningen og skal overholde alle veterinære og dyreetiske retningslinjer. Såfremt dyrene er syge, fjernes de fra vores arealer eller behandles, om muligt, på stedet. I tilfælde af mangel på foder vurderes det, om dyrene skal flyttes til andre arealer eller tilskuds fodres. Vi henstiller altid til, at I (og andre) kontakter os direkte, såfremt I mener, at et dyr lider overlast, så kan vi hurtigst muligt reagere.

Vores dyr har det godt, og vi er stolte af at kunne vise, at god naturpleje med helårsgræsning sagtens kan gå hånd i hånd med dyrevelfærd.

Muligheden for en ny hingst blev diskuteret. ENS kan fortælle, at det er planen, men at det heller ikke er noget, der haster. ENS undersøger sagen videre.

5. Ninas hus

Huset er nu færdig oppudset. Tak til Rasmus for det kæmpe arbejde.

Der er fortsat brug for hjælp til den videre renovering, se punkt (6.c)

Mogens vil fortsat gerne stå for udkast til manual til Ninas Hus - tak for det.

Indvielse planlægges til august 2022. Forventeligt inviteres arbejdsgruppen (også Peter, som indsamler skrald), Karen Kriegerfonden og sekretariatet.

6. Kommende arbejdsopgaver og datoer til kalenderen

Se også skema sidst i referat

6.a Hybenroser

Rydningerne af den invasive hybenrose har stadigvæk høj prioritet, og al gejst, der kan allokeres til arbejdsdage med dette i fokus, er rigtig godt givet ud. Rosa rugosa kæmper p.t. for at genspire fra de dybereliggende rødder, der udpines effektivt ved at fjerne genvæksten. ENS forsøger at udtænke supplerende metoder til at komme genvæksterne til livs, evt. ved større Rosa rugosa-rydningsdag.

6.b. Fjerne gl. både fra Hyllekrog

Der ligger fortsat et par gamle både på Hyllekrog. Bo og Rasmus koordinerer en dag, hvor de får hugget bådene op, bugseret bådene ind og får dem til genbrugsstationen.

6.c Ninas Hus - maling af døre og paneler

Rasmus er tovholder på denne opgave, og arbejde i huset aftales ad hoc. Det er bl.a. hjælp til maling. Kontakt meget gerne Rasmus, hvis du har mulighed for at hjælpe et par timer.

6.d Indvielse af Ninas Hus

I forbindelse med indvielsen af Ninas Hus, er der brug for hjælp til at købe ind, få tingene til Hyllekrog og til at opstille traktementet. ENS og Rasmus koordinerer, når vi nærmer os og skriver ud.

Datoer til kalenderen

Dato	Kl.	Hvad
Tirsdag d. 22. marts	Kl. 10	Yngleø og drængrøfter
Lørdag d. 23. april	KL 10	Publikumsfaciliteter
Tirsdag d. 24. maj	Kl. 10	Opvækst hegn og Karins kage 😊
Lørdag d. 18. juni	Kl. 10	
Mandag d. 18. juli	Kl. 10	Strandrens og Ninas hus
Lørdag d. 20. august	Kl. 10	Hybenroser nær Ninas hus
Torsdag d. 25. august	Kl. 12	Indvielse af Ninas Hus
Tirsdag d. 20. september	Kl. 10.	Hybenroser
Torsdag d. 13. oktober	Kl. 16	Arbejdsgruppemøde

7. Eventuelt

Dines fortæller, at der planlægges en reovering af fyrtårnet.

Arbejdsgruppen stiller et ønske om et par bordebenkesæt ved Ninas hus, evt. to + langbænk.

Der spørges ind til, hvordan det går med Peter Friis Møllers afbrændingsprojekt. ENS ved, at han er forbi og monitere fra tid til anden, og lover at give en melding, når den endelige rapport foreligger.

Tusind tak til jer alle for jeres indsats i reservatet!
 Jeg glæder mig til at se jer alle til indvielsen af Ninas Hus.

De allerbedste hilsner

Emilie

Arbejdsopgaver i Saksfjed-Hyllekrog

	Kommentarer / Ansvarelig i arbejdsgruppen	Er gjort	(Gentages) Forår/ sommer	(Gentages) Efterår /vinter
Faste opgaver:				
Hjælp til afbrænding	ENS skriver, når det er relevant			X
Beskæring af elletræer langs markvejen	Der planlægges en arbejdsdag		X	
Rydde hybenroser ved Fyrrelunden	Arne slår med plæneklipperen hver 14. dag		X	X
Bekæmpelse af bjørneklo	Mogens og Lonnie		X	
Skraldeindsamling på Hyllekrog i juli	Der fokuseres på at fjerne større genstande		X	
Ryde genvækst af hybenroser på Hyllekrog	Høj prioritet!		X	X
Slåning af lysesiv med ATV og skiveklipper	Henvend jer til Lars eller Rasmus (sensommer)		X	
Rydde yngleøerne for opvækst	Gentages efter behov			X
Slåning af opvækst under el- hegnet			X	X
Forårsklargøring af publikumsfaciliteter			X	
Andre opgaver:				
Rydde tjørneopvækst i hegnet i nord	Der koordineres en arbejdsdag	X		
Oppudsning af Ninas Hus	Tak til Rasmus for den store indsats!	X		
Maling af Ninas hus	Kontakt Rasmus! Se punkt 6.c		X	
Manual til Ninas Hus	Mogens		X	
Indvielse Ninas Hus	25. august Se punkt 6.d		X	
Både fjernes fra Hyllekrog	Se punkt 6.b		X	